

Met name in West–Nederland een ernstige leverbotbesmetting mogelijk

De Werkgroep Leverbotprognose verwacht dat vooral in de leverbotgebieden in West–Nederland in augustus een leverbotinfectie is afgezet op het gras. Schapenhouders in deze gebieden dienen rekening te houden met een ernstige leverbotbesmetting.

De korte maar hevige winter bleek in het voorjaar geen invloed te hebben gehad op de slakkenpopulatie. De omstandigheden in het voorjaar zorgden voor een normale verjonging van de slakkenpopulatie. Gedurende de zomer is vooral in het westen van Nederland voldoende neerslag gevallen om te zorgen voor een gestage opbouw van de slakkenpopulatie, terwijl juist in Oost–Nederland veel minder neerslag is gevallen.

Voldoende neerslag, een voldoende hoge temperatuur, veel leverboteieren en veel leverbotlakken zijn de ideale omstandigheden voor een ernstige leverbotbesmetting. Op basis van de voorlopige gegevens is gebleken dat de eerste besmettingen al in augustus hebben plaatsgevonden. Schapen die in West–Nederland in leverbotgevaarlijke gebieden hebben gelopen, lopen een verhoogde kans op sterfte door acute leverbot.

Behandeling schapen en rundvee

De Werkgroep Leverbotprognose adviseert om schapen alleen na onderzoek te behandelen en bij voorkeur te verweiden naar goed ontwaterde percelen.

Schapen die in West–Nederland vanaf augustus op leverbot gevaarlijke percelen hebben gelopen moeten vanaf half september worden behandeld en naar goed ontwaterde percelen worden verweid.

Bij twijfel dient rundvee eerst te worden onderzocht. Wanneer uit dit onderzoek blijkt dat ook de melkgevende dieren moeten worden behandeld raadpleeg dan uw dierenarts.

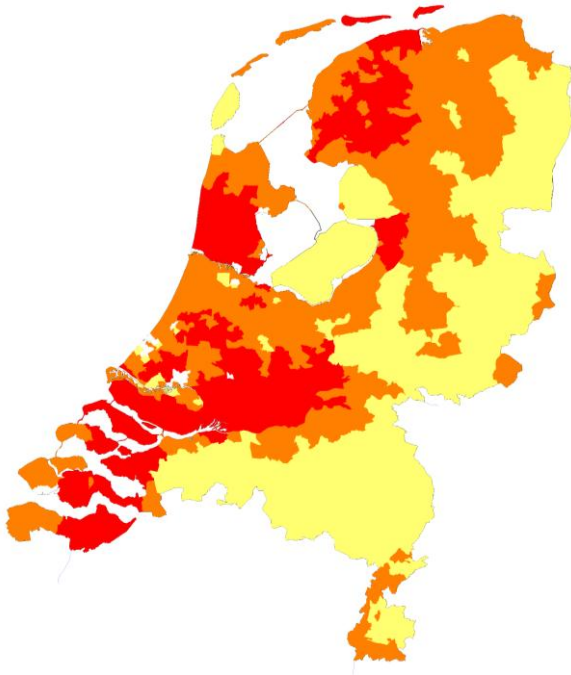
Bij twijfel is het zinvol om bij de Gezondheidsdienst voor Dieren bloedonderzoek te laten verrichten. Per diersoort (bij voorkeur dieren na hun eerste weideseizoen) zijn voor een goed onderzoek minimaal vijf monsters per leeftijdscategorie nodig.

Voorkom resistentie

Om resistentie te voorkómen is het bij het behandelen van zowel schapen als rundvee van het grootste belang om het juiste gewicht van het dier te schatten of te meten, zodat de juiste dosis van het geneesmiddel kan worden toegediend.

Behandeladvies per regio

Op basis van onderzoeksgegevens is in onderstaande figuur per 3 cijferige postcode aangegeven hoe groot de kans op een leverbotbesmetting in 2012 in Nederland is.

Rood

In de roodgekleurde gebieden wordt een ernstige leverbotinfectie verwacht. Schapen die in deze gebieden vanaf augustus op leverbot gevaarlijke percelen hebben gelopen moeten vanaf half september worden behandeld.

Geadviseerd wordt om de schapen na behandeling bij voorkeur te verwijderen naar goed ontwaterde gebieden of om de 6 -8 weken te behandelen.

Oranje

De kans op een leverbotbesmetting is in de oranje gebieden groot. Op bedrijven waar een leverbotinfectie heeft plaatsgevonden kan het om een ernstige infectie gaan.

Geadviseerd wordt om schapen pas te gaan behandelen nadat bloedonderzoek een leverbotinfectie heeft aangetoond.

Geel

In de gele gebieden is de kans op een leverbotinfectie gering. In deze gebieden wordt alleen een leverbotbehandeling geadviseerd, als na bloedonderzoek een leverbotbesmetting is aangetoond.

Gebieden met verhoogd waterpeil

In deze gebieden bestaat een grote kans op een ernstige leverbotinfectie. De weersomstandigheden van de afgelopen zomer hebben gezorgd voor ideale omstandigheden voor de leverbotslak om de leverbotbesmetting op grote schaal in een groot gebied af te zetten op het gras. Schapen die in deze gebieden vanaf augustus op leverbot gevaarlijke percelen hebben gelopen moeten vanaf half september worden behandeld.

¹ De leverbotziekte, die voornamelijk voorkomt bij runderen, schapen en geiten, wordt veroorzaakt door een platworm die zich in de lever bevindt. In de levenscyclus van de leverbot fungeert de slak *Galba truncatula*, die voornamelijk leeft in het greppelmilieu, als tussengastheer. Leverboteieren komen met de mest op het land. Het larfje dat uit het leverbotei komt besmet de leverbotslak die na ontwikkeling staartlarven loslaat welke zich op het gewas vastzetten als infectieuze cysten. Bij ernstige leverbotinfecties kan dat bij schapen en geiten de dood tot gevolg hebben terwijl bij runderen verminderde melkgift en slechtere groei optreedt.

Noot voor de redactie:

Meer Informatie:

L. Moll tel. 06-53939625, E-mail: l.moll@gddeventer.com

De taak van de Werkgroep Leverbotprognose is het voorspellen van de kans op leverbotinfecties. De werkgroep beoogt preventieve maatregelen en wil door het bevorderen van een strategische behandeling het geneesmiddelengebruik terugdringen. Collectieve gelden vanuit het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en het bedrijfsleven maken het opstellen van de leverbotprognose mogelijk.